

Lovforslag nr. L 5. Fremsat den 8. oktober 2008 af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af årsregnskabsloven

(Redegørelse for samfundsansvar i større virksomheder)

§ 1

I årsregnskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 647 af 15. juni 2006, som ændret ved § 5 i lov nr. 108 af 7. februar 2007, § 63 i lov nr. 468 af 17. juni 2008 og lov nr. 516 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 99 indsættes:

»§ 99 a. Store virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. stk. 2-7. Ved virksomheders samfundsansvar forstås, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses i ledelsesberetningen.

Stk. 2. Redegørelsen skal indeholde oplysning om:

- 1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Stk. 3. Redegørelsen skal gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Virksomheden kan dog i stedet vælge at give redegørelsen

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten, jf. § 14, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 1. pkt., eller
- 2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 2. pkt.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i en supplerende beretning til årsrapporten og revisors pligter i forhold til de oplysninger, som offentliggøres heri, jf. stk. 3, nr. 1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside, herunder regler om virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, jf. stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives for koncernen som helhed.

Stk. 6. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis

- 1) modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1 og 2 for den samlede koncern, eller
- 2) modervirksomheden har udarbejdet en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

Stk. 7. En virksomhed, som har udarbejdet en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, kan undlade at give de oplysninger, som er anført i stk. 1 og 2. Virksomheden skal oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, og angive, hvor rapporten er offentlig tilgængelig.«

2. I § 135, stk. 5, indsættes som 1. pkt.:

»Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v., hvortil der henvises i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfatter revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., de pågældende oplysninger i disse dokumenter m.v.«

3. I § 135, stk. 5, indsættes efter 2. pkt., som bliver 3. pkt.:

»2. og 3. pkt. finder anvendelse på oplysninger, der placeres i ledelsesberetningen, og på oplysninger, der efter denne lov eller regler, som er udstedt efter denne lov, alternativt offentliggøres andre steder, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.«

4. I § 135 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »ledelsesberetningen, jf. § 135, stk. 5, 2. pkt.« til: »ledelsesberetningen m.v., jf. § 135, stk. 5, 3. og 4. pkt.«

5. Efter § 149 indsættes før overskriften »Manglende eller for sen modtagelse af årsrapport eller undtagelseserklæring«:

»§ 149 a. Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsrapporten, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v. end årsrapporten, skal disse dokumenter m.v. være tilgængelige for regnskabsbrugerne på samme tidspunkt som årsrapporten.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
 - 2.1. Lovforslagets baggrund
 - 2.2. Formålet med lovforslaget
 - 2.3. Lovgivning i andre lande
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Hvilke virksomheder omfattes af lovforslaget
 - 3.2. Virksomheders samfundsansvar – Corporate Social Responsibility (CSR)
 - 3.3. Redegørelsens indhold
 - 3.4. Offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar og revisors pligter i forbindelse med redegørelsen
 - 3.5. Anvendelse af FN's principper for samfundsansvar
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er en udmøntning af et initiativ i regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar. Lovforslaget har til formål at tilskynde de ca. 1.000 største danske virksomheder, børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber, som er omfattet af årsregnskabsloven, til at forholde sig aktivt til, hvordan de kan bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer.

Ved samfundsansvar forstås, at virksomheden frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskeretligheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i sin forretningsstrategi og sine aktiviteter. Det vil sige, uden at virksomheden er forpligtet hertil efter lovgivningen i det land, hvor virksomheden opererer.

Det foreslås derfor, at disse virksomheder forpligtes til, som led i deres regnskabsrapportering, at redegøre

for, hvordan de forholder sig til deres samfundsansvar.

Med lovforslaget indføres alene et krav om, at de omfattede virksomheder skal oplyse om deres politikker for samfundsansvar, hvordan virksomheden omsætter disse politikker til praksis, og virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar i regnskabsåret, samt eventuelle forventninger til arbejdet fremover. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal virksomheden oplyse dette.

Lovforslaget ændrer ikke ved, at virksomheders samfundsansvar er et frivilligt anliggende. Virksomheden vælger selv, om og hvordan den ønsker at integrere ovennævnte hensyn i sin forretningsstrategi og sine aktiviteter. Oplysningskravet forpligter således ikke de omfattede virksomheder til at have en politik for samfundsansvar, ligesom der ikke stilles krav til,

hvordan den enkelte virksomhed arbejder med samfundsansvar.

For at understøtte målsætningen om at gøre Danmark kendt for ansvarlig vækst, bør danske virksomheders arbejde med samfundsansvar tage udgangspunkt i en internationalt anerkendt referenceramme. Derfor vil det være en fordel, hvis virksomheder og investorer tager udgangspunkt i FN's principper for samfundsansvar. Det drejer sig om FN's Global Compact og FN's Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI). Disse er omtalt i afsnit 3.5.

Der vil blive indført samme oplysningskrav som i dette lovforslag for institutionelle investorer, investeringsforeninger og børsnoterede finansielle virksomheder i øvrigt (pengeinstitutter og forsikringsselskaber m.v.), som ikke omfattes af årsregnskabsloven. Regnskabsreglerne for disse virksomheder er i vidt omfang fastsat i bekendtgørelser udstedt af Finanstilsynet. Oplysningspligten vedrørende samfundsansvar vil derfor for disse virksomheders vedkommende blive fastsat af Finanstilsynet i bekendtgørelser. Dette kan ske på baggrund af de eksisterende bemyndigelser til at fastsætte regnskabsregler i lovene for disse virksomheder.

2. Lovforslagets baggrund og formål

2.1. Lovforslagets baggrund

Globaliseringen betyder, at de økonomiske, kulturelle og politiske forbindelser på tværs af landegrænser bliver stadig tættere. Globaliseringen indebærer øget samhandel og en stigende grad af international arbejdsdeling af for eksempel vareproduktionen. Dermed synliggøres en række udfordringer i forhold til for eksempel sociale vilkår, arbejdsforhold, miljø og klima, som kræver et aktivt samarbejde landene imellem og mellem forskellige aktører i samfundet.

I en situation med stadig hårdere international konkurrence, globale sociale og miljømæssige udfordringer samt stadig mere åbne globale informationsstrømme bliver virksomheder og investorer nødt til aktivt at tage stilling til den internationale dagsorden. Det er således et krav for virksomheder, der ønsker at gøre sig gældende på de globale markeder, at de er åbne omkring deres samfundsansvar. Det kan for eksempel ske i form af krav til en udenlandsk leverandør om at overholde grundlæggende miljøkrav eller arbejds- og menneskerettigheder.

2.2. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at tilskynde virksomheder og investorer til at forholde sig aktivt til samfundsansvar. Gennem forretningsdrevet samfundsansvar

kan virksomhederne bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer og samtidig skabe bedre forretningsmuligheder for sig selv. Med forretningsdrevet samfundsansvar menes, at virksomhedens samfundsansvar skal kombineres med virksomhedens kerneforretning.

Danmark vil stå stærkere internationalt i takt med, at flere virksomheder og investorer forholder sig aktivt til samfundsansvar og kommunikerer dette til offentligheden. Det kan bidrage til at gøre danske virksomheder og Danmark kendt for ansvarlig vækst. Det bliver lettere for danske virksomheder at differentiere sig fra konkurrenter på globale markeder, hvis danske produkter og ydelser som udgangspunkt opfattes som ansvarlige og bæredygtige. Det foreslåede oplysningskrav vil skabe større åbenhed og dermed styrke blandt andre kunders, lokalsamfundets, investorers, medarbejders og mediernes muligheder for at forholde sig til virksomhedernes og investorernes arbejde med samfundsansvar.

Det foreslåede oplysningskrav ændrer ikke ved, at det også fremover vil være op til den enkelte virksomhed og investor at vælge, om og hvordan den vil arbejde med samfundsansvar. Ligeledes er det fortsat virksomhedernes egen beslutning, hvordan de konkret vælger at imødegå de udfordringer, og hvilke specifikke oplysninger, der bedst beskriver virksomhedens arbejde med samfundsansvar.

2.3. Lovgivning i andre lande

En række lande har indført lovgivning, der skal tilskynde virksomheder og investorer til at arbejde mere aktivt med samfundsansvar. Nedenstående omhandler kun lovgivning, der er mere omfattende end de nuværende rapporteringskrav om ikke-finansielle forhold i den danske årsregnskabslov.

I Frankrig har alle børsnoterede selskaber skulle oplyse om sociale og miljømæssige forhold i deres årsrapporter siden 2001. Formålet er at tilskynde virksomhederne til at måle de sociale og miljømæssige konsekvenser af deres forretning på en strategisk måde. Yderligere skal det fremgå, hvordan virksomheden er i dialog med interessenter.

I Storbritannien har alle større børsnoterede virksomheder skulle rapportere om sociale, samfundsmæssige og miljømæssige forhold siden oktober 2007, herunder om alle eksisterende politikker og effekten af disse politikker. Hvis årsrapporten ikke indeholder information på ovenstående områder, skal det fremgå på hvilke områder, der ikke er information.

F. t. l. vedr. årsregnskabsloven

3. Lovforslagets indhold

3.1. Hvilke virksomheder omfattes af lovforslaget

Ifølge regeringens handlingsplan for samfundsansvar skal omkring de 1.000 største danske virksomheder omfattes af oplysningskravet om virksomhedens samfundsansvar i årsregnskabsloven.

Årsregnskabsloven af 2001 er opbygget efter den såkaldte byggeklodsmode, hvorefter det regelsæt, den enkelte virksomhed er forpligtet til at følge ved udarbejdelsen af sin årsrapport (årsregnskab m.v.), primært afhænger af virksomhedens størrelse. Princippet i modellen er, at små virksomheder skal følge relativt få, generelle krav, mens store virksomheder skal følge flere og mere detaljerede krav. Baggrunden for dette er, at små virksomheder sædvanligvis har få regnskabsbrugere, hvorimod store virksomheder og virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, har en bred kreds af regnskabsbrugere med forskelligartede behov, herunder en større offentlig bevågenhed. Modellen består af fire byggeklodser – regnskabsklasser, som kaldes A, B, C, D.

Regnskabsklasse A gælder for enkeltmandsvirksomheder m.v., som ikke er forpligtet til at aflægge årsrapport. Regnskabsklasse B gælder for små aktie- og anpartsselskaber m.v. Regnskabsklasse C gælder for mellemstore og store aktie- og anpartsselskaber m.v. og indeholder mere detaljerede regler. Endelig gælder regnskabsklasse D for virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land og statslige aktieselskaber. Anset størrelse er disse virksomheder altid omfattet af de strengere regler i regnskabsklasse D.

Det foreslås, at oplysningskravet kommer til at gælde for store virksomheder i regnskabsklasse C og virksomheder i regnskabsklasse D, fordi disse virksomheder har en særlig samfundsøkonomisk betydning ifølge Økonomi- og Erhvervsministeriets Vækststrategi fra 2005, s. 53. Store virksomheder i regnskabsklasse C er virksomheder, som overskrider to af årsregnskabslovens tre størrelsesgrænser for mellemstore virksomheder, det vil sige en balancesum på 143 mio. kr., en nettoomsætning på 286 mio. kr. og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 250. Dog undtages virksomheder, hvor oplysningerne allerede er givet på koncernniveau, fra oplysningskravet.

Beregninger fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen viser, at oplysningskravet herved vil omfatte ca. 1.100 virksomheder. Hertil kommer, at institutionelle investorer, investeringsforeninger og børsnoterede finan-

sielle virksomheder også vil blive omfattet af oplysningskravet gennem bekendtgørelsesændringer.

Små virksomheder i regnskabsklasse B og mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C har således efter forslaget ikke pligt til at redegøre for deres politikker og praksis for samfundsansvar. Dette er naturligvis ikke til hinder for, at disse virksomheder frivilligt giver oplysninger herom, idet det kan være en fordel for alle danske virksomheder at arbejde med samfundsansvar.

En omfattet virksomhed skal – hvis den er en modervirksomhed – give oplysningerne for koncernen i koncernregnskabet, men kan undlade at give oplysningerne i sit eget årsregnskab. Yderligere kan en dattervirksomhed, der indgår i en koncern, hvor modervirksomheden udarbejder koncernregnskab og heri opfylder oplysningskravene for koncernen som helhed, undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning.

Endvidere foreslås det, at en virksomhed, der har tilsluttet sig FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, og som offentliggør en fremskridtsrapport i forbindelse hermed, fritages for pligten til at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag. Virksomheden skal i så fald oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, og oplyse, hvor rapporten er offentlig tilgængelig. De nævnte principper er omtalt i afsnit 3.5.

3.2. Virksomheders samfundsansvar - Corporate Social Responsibility (CSR)

Ved virksomheders samfundsansvar – også kaldet Corporate Social Responsibility, CSR – forstås i lovforslaget, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og -aktiviteter. Ved frivilligt forstås aktiviteter m.v., der ikke er pålagt gennem dansk lovgivning eller gennem den lovgivning i udlandet, hvorunder virksomheden virker.

Sociale hensyn kan blandt andet bestå i at arbejde for overholdelse af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder hos udenlandske leverandører. Sociale hensyn kan også rette sig mod arbejdsmiljø, medarbejdertrivsel og medarbejderudvikling, eller bestå i, at virksomheder gør en særlig indsats for at fastholde eller integrere handicappede, seniorer, personer med dårligt helbred eller personer med anden etnisk baggrund på arbejdsmarkedet.

Hensyn til miljø og klima kan blandt andet handle om at forebygge forurening, nedsætte forbrug af ener-

gi og andre ressourcer, udvikle eller anvende miljøeffektive teknologier eller miljømærke produkter.

Således kan virksomhedens samfundsansvar udfolde sig i mange forskellige aktiviteter, og ovenstående er blot eksempler. Den enkelte virksomhed må vælge, hvilke aktiviteter der har størst værdi for virksomheden og for samfundet.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil udarbejde en vejledning, der skal rådgive virksomheder om, hvordan virksomhederne kan udforme deres redegørelse for samfundsansvar, så den bliver fyldestgørende og troværdig samtidig med, at de administrative byrder begrænses. Vejledningen vil også beskrive, hvilke aktiviteter virksomhedernes samfundsansvar kan udmøntes i.

3.3. Redegørelsens indhold

Det foreslås, at redegørelsen for samfundsansvar skal indeholde en omtale af:

- 1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Ovenstående tre punkter svarer til FN's anbefalinger for, hvilke emner der bør indgå i en virksomheds redegørelse for samfundsansvar. FN's principper for samfundsansvar er nærmere omtalt i afsnit 3.5. Er virksomheden tilsluttet FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer (UN PRI), og offentliggør virksomheden en fremskridtsrapport som led i tilslutningen hertil, er virksomheden dog fritaget for at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar efter dette lovforslag.

Der fastsættes ikke detaljerede krav til redegørelsen, fordi det stadig skal være den enkelte virksomhed, der individuelt og frivilligt beslutter, på hvilke områder og hvordan man arbejder med samfundsansvar. Dette er netop grundtanken bag forretningsdrevet samfundsansvar, som ønskes fremmet.

Det er ikke et krav, at virksomheden skal vurdere, hvilke målbare økonomiske resultater arbejdet med samfundsansvar har medført.

Hvis virksomheden ikke har formuleret politikker, interne retningslinjer, målsætninger, strategier eller

andet, der beskriver, hvordan virksomheden ønsker at arbejde med samfundsansvar, skal dette oplyses.

Selv for store virksomheder kan håndteringen af samfundsansvar være en udfordring med vanskelige dilemmaer. Det er derfor helt sædvanligt selv hos de virksomheder, der både nationalt og internationalt repræsenterer best practice, at realisering af virksomhedens politikker for samfundsansvar er en løbende flerårig proces, og at der undervejs viser sig vanskeligheder og tilbageslag, hvilket også anerkendes af FN.

3.4. Offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar og revisors pligter i forbindelse med redegørelsen

Efter forslaget skal de omfattede virksomheder medtage en redegørelse for samfundsansvar i deres ledelsesberetning. Alternativt kan virksomheden placere redegørelsen for samfundsansvar i en supplerende beretning til årsrapporten eller på virksomhedens hjemmeside.

Vælger virksomheden at benytte en af de offentliggørelsesmåder, der er anført som alternativ til ledelsesberetningen, skal det fremgå af ledelsesberetningen, hvor redegørelsen er placeret, og hvordan interessenterne finder frem til redegørelsen. Redegørelsen skal være offentlig tilgængelig.

Virksomheders ledelsesberetning er underlagt et såkaldt konsistentstjek fra revisors side. Det betyder, at revisor skal påse, at oplysninger i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysninger i årsregnskabet og, hvis der er udarbejdet koncernregnskab, koncernregnskabet. Revisor skal afgive en udtalelse herom. Revisors udtalelse vil også omfatte sammenhæng mellem ledelsesberetningens oplysninger og forhold, som revisor er blevet opmærksom på i forbindelse med sin revision. Det forudsætter ikke, at revisor foretager særlige handlinger for at fremskaffe sådanne oplysninger. Der er alene tale om oplysninger, som revisor i forvejen er kommet i besiddelse af i forbindelse med revisionen af årsregnskabet.

Det vil imidlertid være u hensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors konsistentstjek på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen. Det foreslås derfor, at de foreslåede offentliggørelsesmåder medfører samme pligt til konsistentstjek af de afgivne oplysningers rigtighed, som kræves af ledelsesberetningen. Der henvises til forslaget § 1, nr. 3.

Det er således ikke tiltænkt hverken at indskrænke eller udvide de pligter, revisor har i forhold til oplys-

ninger i ledelsesberetningen, blot fordi oplysningerne i stedet gives på hjemmesiden eller i en supplerende beretning.

3.5. Anvendelse af FN's principper for samfundsansvar

Ved udformningen af redegørelsen for samfundsansvar kan mange virksomheder med fordel tage udgangspunkt i, hvordan virksomheden efterlever FN's principper for samfundsansvar. Dette skyldes, at de foreslåede krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar, som fremgår af § 99 a, stk. 2, nr. 1-3, i forslaget § 1, nr. 1, følger FN's anbefalinger til indholdet af fremskridtsrapporter, som medlemmer af FN's Global Compact skal udarbejde.

FN's Global Compact (www.unglobalcompact.org) er verdens største frivillige netværk for virksomheder, som arbejder med samfundsansvar. Kernen i Global Compact er følgende ti principper i dansk oversættelse:

»Menneskerettigheder

- 1) Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder og
- 2) sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Arbejdstagerrettigheder

- 3) Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling,
- 4) støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde,
- 5) støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde og
- 6) afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.

Miljø

- 7) Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer,
- 8) tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed og
- 9) opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Anti-korruption

- 10) Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.«

FN's principper for samfundsansvar er ikke ment som en tjekliste, som virksomhederne skal opfylde. Derimod er det op til den enkelte virksomhed at vælge de områder og den indsats, der er relevant i forhold til

virksomhedens kerneforretning. Dermed understøtter principperne en forretningsdrevet tilgang til samfundsansvar.

Principperne om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og anti-korruption er allerede gældende i dansk ret gennem tiltrædelse af de internationale konventioner, som principperne er baseret på. Det drejer sig om FN's universelle menneskerettighedsdeklaration, ILO's deklaration om fundamentale principper og rettigheder i arbejdslivet, Rio-deklarationen om miljø og udvikling og FN's konvention mod korruption.

Ligeledes er forsigtighedstilgangen et bærende princip i den danske miljølovgivning. I administrationen af miljøbeskyttelsesloven lægges der vægt på, at virksomheder benytter den bedst tilgængelige teknik, og der lægges særlig vægt på at fremme forebyggende indsatser.

Danske virksomheder er derfor allerede forpligtiget til at overholde Global Compact's ti principper i forhold til deres virksomhed i Danmark. Dette er derimod ikke tilfældet, når danske virksomheder opererer i udlandet, hvor sociale og miljømæssige forhold ofte ikke lever op til danske standarder.

FN har endvidere udarbejdet seks principper for samfundsansvar, der særligt retter sig mod investorer – FN's Principper for ansvarlige investeringer (www.unpri.org). Principperne er følgende i dansk oversættelse:

- »1) Vi vil indarbejde miljø, sociale forhold samt aktivt ejerskab i investeringsanalysen og beslutningsprocessen.
- 2) Vi vil være aktive ejere og indarbejde miljø og sociale forhold i vores politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne.
- 3) Vi vil søge at opnå åbenhed om miljø, sociale forhold og aktivt ejerskab fra de enheder, vi investerer i.
- 4) Vi vil fremme accept og implementering af principperne inden for den finansielle industri.
- 5) Vi vil samarbejde med henblik på at øge effektiviteten i implementeringen af principperne.
- 6) Vi vil rapportere om vores aktiviteter og fremskridt omkring implementeringen af principperne.«

Foruden FN's Global Compact og FN's Principper for ansvarlige investeringer findes der en række andre retningslinjer og principper for samfundsansvar, som virksomhederne kan tage udgangspunkt i. Eksempelvis har OECD udarbejdet »Retningslinjer for Multinationale Virksomheder«, der bygger på samme interna-

tionale konventioner som FN's Global Compact. Retningslinjerne er anbefalinger fra regeringerne til de multinationale virksomheder. De udgør en frivillig ramme for god forretningsskik. Derudover kan nævnes The Global Reporting Initiative (GRI), som er et multistakeholder netværk, der udsteder globale retningslinjer for rapportering om bæredygtighed. Retningslinjerne anvendes af virksomheder, der ønsker at dokumentere deres bæredygtighed.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Regeringen lægger vægt på, at de administrative byrder ved lovforslaget begrænses mest muligt. Derfor tilstræbes det at sikre størst mulig fleksibilitet for virksomhederne i forhold til at anvende netop den offentlighedsretsmåde, som passer bedst til den enkelte virksomhed.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af forslagets erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. I den forbindelse har CKR følgende bemærkninger:

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

CKR vurderer, at forslaget kan medføre positive strukturelle erhvervsøkonomiske konsekvenser for de virksomheder, som vælger at arbejde med samfundsansvar. Disse virksomheder kan få en konkurrencemæssig fordel, idet forbrugere, leverandører, investorer mv. i stadig større grad stiller krav om, at virksomheder arbejder med samfundsansvar. Dette er dog ikke entydigt, idet der kan være store forskelle fra branche til branche og fra produkt til produkt.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget omfatter omkring 1.100 virksomheder. De administrative byrder, der er forbundet med lovforslaget, er blevet undersøgt gennem Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Forelæggelsen for virksomhedspanelet blev foretaget af CKR i juli 2008.

Lovforslaget giver mulighed for, at redegørelsen for samfundsansvar kan have vidt forskelligt omfang. Som følge heraf er de kvantitative resultater fra virksomhedspanelet behæftet med nogen usikkerhed. CKR har derfor foretaget den samlede vurdering af de administrative konsekvenser på baggrund af kvalitati-

ve interview med tre virksomheder, der arbejder med samfundsansvar i et forventet maksimalt omfang. Dette giver et overblik over de maksimale potentielle administrative konsekvenser som følge af lovforslaget.

Omstillingsbyrder

På baggrund af forelæggelsen for virksomhedspanelet vurderer CKR, at lovforslaget alene vil medføre omstillingsbyrder for omkring 180 virksomheder, som ikke allerede har nedskrevne politikker for virksomhedens samfundsansvar. Hvis disse virksomheder vælger at udarbejde politikker for samfundsansvar og implementere dem, vil omstillingsbyrderne variere alt efter omfanget af virksomhedens politikker for samfundsansvar.

CKR har spurgt de store virksomheder om tidsforbruget forbundet med udarbejdelsen af deres politikker for samfundsansvar. Virksomhederne vurderer, at det tager mellem 2.000 og 6.000 timer at udarbejde relativt brede og omfattende politikker for samfundsansvar, hvis virksomheden ikke tidligere har beskæftiget sig med samfundsansvar. Hvis en virksomhed også vælger at rapportere om samfundsansvar, er det vurderingen, at det vil tage hver virksomhed omkring det dobbelte antal timer. Det er dog fortsat op til den enkelte virksomhed, om den ønsker at udarbejde politikker for samfundsansvar, og hvor mange timer den i så fald vil bruge på at nedskrive disse politikker.

Løbende byrder

CKR vurderer på baggrund af forelæggelsen for virksomhedspanelet, at forslaget vil medføre et begrænset omfang af løbende byrder for de omfattede virksomheder.

Ud af de omkring 1.100 omfattede virksomheder vurderer CKR, at ca. 1.030 virksomheder arbejder med samfundsansvar. Det kan virksomhederne redegøre for i deres ledelsesberetning eller ved at udarbejde en henvisningstekst. Det vurderes af CKR, at omkring 340 virksomheder vil redegøre for deres samfundsansvar i deres ledelsesberetning, som for hver virksomhed vil medføre løbende administrative byrder på mellem 1 og 7,5 timer.

Tilsvarende vurderes det, at de resterende omkring 690 virksomheder, der forventes at benytte sig af de mindre byrdefulde henvisningsmuligheder, hver vil bruge 40 minutter på at udarbejde en sådan henvisning. På samfundsansvarsniveau forventes dette krav således maksimalt at medføre løbende byrder på omkring 3.000 timer årligt.

For de omkring 70 virksomheder ud af de 1.100 virksomheder, der ikke arbejder med samfundsansvar, vurderer CKR, at det maksimalt vil tage hver virksomhed

somhed 40 minutter at redegøre for, at de ikke arbejder med samfundsansvar. På samfundsniveau er der således maksimalt tale om løbende byrder på ca. 50 timer årligt.

Samlet set vurderes lovforslaget maksimalt at medføre løbende byrder på ca. 3.000 timer årligt på samfundsniveau, fordelt på de omkring 1.100 virksomheder, lovforslaget omfatter.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Der er ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vil, i det omfang rapporteringsforpligtelsen tilskynder flere af de omfattede virksomheder til at arbejde med samfundsansvar, kunne medføre konsekvenser for miljøet i form af de positive effekter, der kommer som resultat af virksomhedernes arbejde med for eksempel klima- og miljøledelse eller investeringer i miljø- og energieffektiv teknologi. Dette kan reducere virksomhedernes energiforbrug og udledning af kemikalier og CO₂.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring hos:

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Samlet set vurderes lovforslaget maksimalt at medføre løbende byrder på ca. 3.000 timer årligt på samfundsniveau, fordelt på de ca. 1.100 virksomheder, lovforslaget omfatter.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Amnesty International, Beskæftigelsesministeriet, Bryggerforeningen, Copenhagen Business School, CSR Forum, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Initiativ for Etisk Handel, Dansk Standard, Den Danske Finansanalytikerforening, Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere, DI, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, FN Global Compact, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring & Pension, Handelshøjskolen, Aarhus, HK, Håndværksrådet, International Commission of Jurists, Investeringsforbundsrådet, Klima- og Energiministeriet, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, Landbrugsrådet, Landbrugets Rådgivningscenter, Landscentret, Ledernes Hovedorganisation, LO, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Miljøministeriet, Ministeriet for Flytninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, OMX Den Nordiske Børs i København, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Red Barnet, Regnskabsrådet, Roskilde Universitetscenter, Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling, Skatteministeriet, Statsministeriet, Syddansk Universitet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Velfærdsministeriet, WWF Verdensnaturfonden, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at der i årsregnskabsloven indsættes et nyt oplysningskrav i § 99 a vedrørende redegørelse for samfundsansvar. Oplysningskravet indebærer, at de omfattede virksomheder skal redegøre for deres politikker og praksis for samfundsansvar. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal virksomheden oplyse dette.

Kravet om redegørelse for samfundsansvar har ikke direktivmæssig baggrund.

Efter forslaget § 99 a, stk. 1, 1. pkt., er store virksomheder i regnskabsklasse C omfattet af kravet. Hermed menes virksomheder, som i to på hinanden følgende år overskrider to af de tre størrelsesgrænser for mellemstore virksomheder. Det vil sige en balance-sum på 143 mio. kr., en nettoomsætning på 286 mio. kr. og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 250, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 2. og 3.

Kravet omfatter endvidere virksomheder i regnskabsklasse D. Det vil sige virksomheder, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og statslige aktieselskaber, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 1, nr. 4, og § 102. Sidstnævnte bestemmelse angiver, hvilke regler i årsregnskabsloven, der gælder for virksomheder, som er omfattet af regnskabsklasse D.

For virksomheder, der indgår i en koncern, foreslås nogle lempelser i § 99 a, stk. 5 og 6. Lempelserne kan anvendes såvel af store virksomheder i regnskabsklasse C som af virksomheder i regnskabsklasse D.

Bestemmelserne om redegørelse for samfundsansvar gælder desuden for koncernregnskabet, jf. henvisningen i § 128, stk. 2. Den nævnte bestemmelse angiver, hvilke regler om ledelsesberetningen, der finder tilsvarende anvendelse på koncernens ledelsesberetning.

Ved virksomheders samfundsansvar forstås efter § 99 a, stk. 1, 2. pkt., at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Det er således frivilligt for virksomheder, om de vil arbejde med samfundsansvar på et eller flere af de ovennævnte områder, udover hvad de er forpligtet til efter lovgivningen.

Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses, jf. forslaget § 99 a, stk. 1, 3.

pkt. Der stilles ikke krav om, at virksomheden skal begrundede dette.

Har virksomheden politikker for samfundsansvar, skal redegørelsen indeholde de oplysninger, som fremgår af § 99 a, stk. 2, nr. 1-3, der angiver de overordnede krav til indholdet af redegørelsen for samfundsansvar. Af de grunde, som er anført i afsnit 3.3. under almindelige bemærkninger, indeholder forslaget ikke detaljerede krav til indholdet af redegørelsen.

Ved udformningen af redegørelsen kan virksomhederne eksempelvis tage udgangspunkt i FN's principper for samfundsansvar i Global Compact. Der henvises til afsnit 3.5. under almindelige bemærkninger.

Efter § 99 a, stk. 2, nr. 1, skal redegørelsen indeholde en omtale af virksomhedens politikker for samfundsansvar, hvis virksomheden har politikker for samfundsansvar. Politikkerne kan som nævnt blandt andet omhandle virksomhedens indsats for at fremme menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, forbedre miljøet, mindske virksomhedens klimapåvirkning og modvirke korruption.

Ved politikker forstås i denne forbindelse bredt virksomhedens interne retningslinjer, målsætninger, strategier eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder med samfundsansvar.

Ligeledes skal virksomheden oplyse om eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.

Efter § 99 a, stk. 2, nr. 2, skal virksomheden redegøre for, hvordan den omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling. Virksomheden skal herunder redegøre for eventuelle systemer eller procedurer herfor. Det kan eksempelvis være ledelsessystemer, kontrolsystemer, evalueringer eller andre procedurer, der systematisk gennemgår implementeringen af politikkerne. Dette omfatter også, at virksomheden skal oplyse, hvis den er certificeret i henhold til en certificeringsordning for enten processer eller produkter (mærkningsordninger).

Endelig skal virksomheden efter § 99 a, stk. 2, nr. 3, vurdere, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt oplyse om eventuelle forventninger til arbejdet fremover. Det er ikke et krav, at virksomheden skal vurdere, hvilke målbare økonomiske resultater arbejdet med samfundsansvar har medført.

Efter forslaget § 99 a, stk. 3, 1. pkt., skal redegørelsen for samfundsansvar placeres i ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport - eller eventuelt i et bilag hertil. I 2. pkt. foreslås yderligere to alternative offentliggørelsesmåder.

Hvis redegørelsen placeres i et bilag, skal der være en henvisning hertil i ledelsesberetningen, og det skal tydeligt fremgå af bilaget, at det udgør en del af ledelsesberetningen, jf. årsregnskabslovens § 2, stk. 1, nr. 2.

Hvis redegørelsen for samfundsansvar placeres i ledelsesberetningen eller i et bilag til ledelsesberetningen, vil redegørelsen blive omfattet af den udtalelse, revisor skal afgive vedrørende ledelsesberetningen efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. I forbindelse med revisionen af årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab skal revisor påse, at oplysninger i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysninger i årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab. Revisor skal afgive en udtalelse herom.

I § 99 a, stk. 3, 2. pkt., foreslås det, at virksomhederne – i stedet for at medtage redegørelsen for samfundsansvar i ledelsesberetningen – får mulighed for at vælge mellem yderligere to alternative offentliggørelsesmåder

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten eller
 - 2) på virksomhedens hjemmeside
- hvortil der henvises i ledelsesberetningen.

Virksomheder, som udarbejder en selvstændig rapport om deres arbejde med samfundsansvar, der opfylder kravene til redegørelsen, jf. stk. 2, kan eksempelvis bruge denne og derfor enten tilføje denne som en supplerende beretning til årsrapporten eller offentliggøre denne på virksomhedens hjemmeside med henvisning hertil i ledelsesberetningen.

Hvis virksomheden udarbejder et grønt regnskab efter miljøbeskyttelseslovens regler herom eller en EMAS-miljøredegørelse, kan virksomheden ligeledes henvise hertil i sin redegørelse for samfundsansvar. Da reglerne om det grønne regnskab foreslås ændret, således at der kun skal afgives en ledelsesberetning hvert tredje år, skal virksomheden i sin redegørelse for samfundsansvar beskrive eventuelle opdateringer eller ændringer af det grønne regnskab eller i EMAS-miljøredegørelsen, der er foretaget i det pågældende regnskabsår. Hvis virksomheden derudover har politikker eller aktiviteter, der falder inden for samfundsansvar, og som ikke er omfattet af virksomhedens grønne regnskab eller EMAS-miljøredegørelse, skal der redegøres for disse på normal vis som følge af lovforlaget.

Det er op til den enkelte virksomhed at afgøre, hvilken af offentliggørelsesmåderne, der ønskes anvendt. Derved sikres der størst mulig fleksibilitet for virksomhederne, som kan anvende netop den offentliggørelsesmåde, som passer bedst til den enkelte virksomheds dialog med interessenterne.

Uanset hvilken offentliggørelsesmåde, virksomheden vælger, har ledelsen ansvaret for oplysningerne og offentliggørelsen heraf i overensstemmelse med lovgivningens krav, jf. årsregnskabslovens §§ 8-10, der også vil omfatte de oplysninger efter forslaget § 99 a, som virksomheden vælger at give i en supplerende beretning til årsrapporten eller på hjemmesiden.

Vælger virksomheden at benytte en af de offentliggørelsesmåder, der er anført som alternativ til ledelsesberetningen, skal det fremgå af ledelsesberetningen, hvor redegørelsen er placeret, og hvordan interessenterne finder frem til redegørelsen, som skal være offentlig tilgængelig.

Er redegørelsen offentliggjort på en hjemmeside, jf. nr. 2, skal der oplyses et link til redegørelsen, så det er let for interessenterne at finde frem til redegørelsen via virksomhedens egen hjemmeside. Redegørelsen skal være tilgængelig på hjemmesiden på det tidspunkt, hvor årsrapporten er tilgængelig for regnskabsbrugere, jf. den foreslåede nye bestemmelse i § 149 a i forslaget § 1, nr. 5.

I § 99 a, stk. 4, foreslås der indsat hjemmel til, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i henholdsvis en supplerende beretning og på virksomhedens hjemmeside via en henvisning hertil i ledelsesberetningen. Reglerne vil blandt andet omfatte virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, herunder at revisor skal kontrollere, at redegørelsen er offentlig tilgængelig på virksomhedens hjemmeside.

Det er ikke tiltænkt hverken at indskrænke eller udvide de pligter, revisor har i forhold til indholdet af oplysninger i ledelsesberetningen, blot fordi oplysningerne placeres et andet sted end i ledelsesberetningen.

Efter de gældende regler er supplerende beretninger ikke underlagt krav om revision og er heller ikke omfattet af krav om udtalelse fra revisor efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. Det vil imidlertid være u hensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors gennemgang og udtalelse på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

Som en konsekvens heraf foreslås det, at der i § 135, stk. 5, indsættes en bestemmelse, som indebærer, at kravene til revisors gennemgang af indholdet af oplysningerne er de samme, uanset om oplysningerne placeres i ledelsesberetningen, i en supplerende beret-

ning eller på virksomhedens hjemmeside. Der henvises til forslaget § 1, nr. 3.

I forslaget § 99 a, stk. 5 og 6, foreslås nogle lempelser for virksomheder, der indgår i en koncern.

Efter § 99 a, stk. 5, kan virksomheden undlade at give oplysningerne efter stk. 1 og 2 i sit eget årsregnskab, hvis virksomheden er en modervirksomhed, der udarbejder koncernregnskab og heri opfylder kravene for koncernen som helhed.

Virksomheden kan også undlade at give oplysningerne, både for virksomheden og for koncernen, hvis virksomheden opfylder betingelserne i stk. 7 om udarbejdelse af en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer. Disse principper er omtalt i afsnit 3.5. under almindelige bemærkninger.

Efter § 99 a, stk. 6, kan en dattervirksomhed, der indgår i en koncern, hvor modervirksomheden udarbejder koncernregnskab og heri opfylder oplysningskravene for koncernen som helhed, undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning. Der kan være tale om såvel den ultimative modervirksomhed for den samlede koncern som en umiddelbart overliggende modervirksomhed.

En dansk dattervirksomhed i en udenlandsk koncern er kun fritaget for oplysningskravet, hvis modervirksomheden giver disse oplysninger i et offentligt tilgængeligt koncernregnskab. Hvis dette ikke er tilfældet, skal dattervirksomheden medtage redegørelsen for samfundsansvar i sin ledelsesberetning, i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside.

Virksomheden kan også undlade at give oplysningerne i sin egen årsrapport, hvis modervirksomheden opfylder betingelserne i stk. 7 om udarbejdelse af en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer. Disse principper er omtalt i afsnit 3.5. under almindelige bemærkninger.

Undtagelserne er blandt andet begrundet i, at det er den øverste modervirksomhed i koncernen, som tilslutter sig Global Compact på vegne af den samlede koncern. Det er således almindelig praksis i Global Compact, at koncernen rapporterer på vegne af dattervirksomheder.

Efter forslaget gælder lempelserne i § 99 a, stk. 5 og 6, såvel for store virksomheder i regnskabsklasse C som for virksomheder i regnskabsklasse D.

I forslaget § 99 a, stk. 7, foreslås det, at virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, fritages for at udarbejde en redegørelse for samfundsansvar

efter dette lovforslag. Det foreslås således, at virksomheden kan undlade at give oplysningerne efter stk. 1 og 2, hvis virksomheden rapporterer som led i sin tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

For at kunne anvende undtagelsen skal virksomheden have offentliggjort en fremskridtsrapport for det pågældende år, som er udarbejdet i forbindelse med tilslutningen. Fremskridtsrapporten skal være i overensstemmelse med FN's anbefalinger til fremskridtsrapportens indhold.

Den offentliggjorte fremskridtsrapport træder i stedet for pligten til at give oplysninger efter forslaget stk. 1 og 2. Der stilles således ikke krav om, at virksomheden skal redegøre for indholdet af fremskridtsrapporten.

I ledelsesberetningen skal virksomheden oplyse, at den anvender denne undtagelse. Desuden skal virksomheden oplyse, hvor fremskridtsrapporten er offentlig tilgængelig. Dette skal fremgå tydeligt af ledelsesberetningen. I ledelsesberetningen kan der eksempelvis henvises til virksomhedens egen hjemmeside, hvor der er anført et link til en offentliggjort fremskridtsrapport på Global Compact's hjemmeside, så det er let for interessenterne at finde frem til fremskridtsrapporten.

Revisor skal påse, at virksomheden opfylder betingelsen for at anvende undtagelsen i § 99 a, stk. 7. Det vil sige, at revisor skal kontrollere, at der er udarbejdet en fremskridtsrapport, som er offentlig tilgængelig på Global Compact's hjemmeside, hvis virksomheden har tilsluttet sig Global Compact. For virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Principper for ansvarlige investeringer, skal revisor kontrollere, at virksomheden har udarbejdet en rapport om sine aktiviteter og fremskridt med at implementere principperne, som er offentlig tilgængelig for eksempel på virksomhedens hjemmeside. Endvidere skal revisor påse, at ledelsesberetningen indeholder korrekt oplysning om, hvor den pågældende rapport er offentlig tilgængelig for regnskabsbrugerne. Revisor har ikke yderligere opgaver i forhold til den pågældende rapport.

Til nr. 2

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 135, stk. 5, 1. pkt., skal sikre, at oplysninger, som skal medtages i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfattes af revision, uanset om de er medtaget i disse elementer af årsrapporten, eller om de i stedet er givet andre steder, hvor dette er tilladt efter lovgivningen.

F. t. l. vedr. årsregnskabsloven

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede nye bestemmelse i § 135, stk. 5, 4. pkt. (forslagets § 1, nr. 3), vedrørende revisors opgaver i forbindelse med oplysninger i ledelsesberetningen, som alternativt offentliggøres andre steder end i ledelsesberetningen efter regler, som er fastsat i lovgivningen.

Oplysninger, som efter årsregnskabsloven skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, kan alene gives andre steder end i årsregnskabet eller koncernregnskabet, hvis dette følger af loven.

Det samme er tilfældet for virksomheder, som anvender de af Kommissionen vedtagne internationale regnskabsstandarder, IFRS. Her kan oplysningerne kun gives andre steder end i årsregnskabet eller koncernregnskabet, hvis dette er hjemlet direkte i IFRS. Disse regnskabsstandarder anvendes af virksomheder, som er forpligtet hertil efter artikel 4 i forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder eller årsregnskabslovens § 137, stk. 2, eller som frivilligt anvender disse standarder efter årsregnskabslovens § 137, stk. 1.

Efterhånden som årsrapporterne bliver stadig mere omfangsrige, er der opstået et behov for at tillade, at visse oplysninger kan gives uden for årsrapporten. Dette kendes f.eks. fra IFRS 7, »Finansielle instrumenter: Oplysninger«.

I henhold til appendiks B, nr. B6 til IFRS 7, kan de oplysninger, som kræves efter afsnit 31-42, enten gives i årsregnskabet eller indarbejdes med krydshenvisning fra årsregnskabet til en anden opgørelse, f.eks. en kommentar eller risikoredegørelse fra ledelsen, som er tilgængelig for regnskabsbrugere på samme vilkår og tidspunkt som årsregnskabet.

Begrebet »samme vilkår« har i forhold til IFRS 7 været forstået således, at oplysningerne også skal være omfattet af revision. Dette bliver nu helt klart med den foreslåede bestemmelse.

De nuværende 1. og 2. pkt. i § 135, stk. 1, som heretter bliver 2. og 3. pkt., videreføres uændret.

Til nr. 3

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 135, stk. 5, 4. pkt., skal ses i sammenhæng med forslagets § 1, nr. 1, vedrørende den nye bestemmelse i § 99 a om redegørelse for samfundsansvar.

I § 99 a, stk. 3, foreslås det, at redegørelsen skal placeres i ledelsesberetningen - eller alternativt i en supplerende beretning, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, eller på virksomhedens hjemmeside, ligeledes via henvisning hertil i ledelsesberetningen.

Som anført i bemærkningerne til § 99 a, stk. 3, er supplerende beretninger efter de gældende regler ikke

underlagt krav om revision og er heller ikke omfattet af krav om udtalelse fra revisor efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. Det vil imidlertid være uhensigtsmæssigt, hvis det forhold, at virksomheden vælger at placere oplysningerne et andet sted end i ledelsesberetningen, kan føre til, at oplysningerne ikke undergives revisors gennemgang og udtalelse på samme måde, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

På denne baggrund foreslås det, at der i § 135, stk. 5, 4. pkt., indsættes en bestemmelse, som indebærer, at uanset om oplysningerne placeres i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside, er kravene til revisors gennemgang af indholdet af oplysningerne de samme, som hvis oplysningerne placeres i ledelsesberetningen.

Den foreslåede bestemmelse vil gælde for redegørelsen for samfundsansvar efter § 99 a og for kommende bestemmelser om oplysninger i ledelsesberetningen, som alternativt kan placeres andre steder end i ledelsesberetningen, medmindre andet bestemmes i loven.

Den foreslåede bestemmelse i § 135, stk. 5, 4. pkt., vil derimod ikke berøre revisors opgaver i forbindelse med oplysninger om virksomhedsledelse efter de gældende §§ 107 b og 107 c, som offentliggøres på virksomhedens hjemmeside efter regler, der udstedes af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter § 107 b, stk. 4. Reglerne om oplysninger om virksomhedsledelse, som blev indført ved lov nr. 516 af 17. juni 2008, trådte i kraft den 1. september 2008 med virkning for regnskabsår, der begynder den 1. september 2008 eller senere.

Det nuværende 3. pkt. i stk. 5 bliver herefter 5. pkt.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af § 135 a, stk. 1, 1. pkt., er en konsekvens af forslagets § 1, nr. 2 og 3.

Til nr. 5

Den foreslåede nye bestemmelse i årsregnskabslovens § 149 a har til formål at præcisere, at oplysninger, som efter årsregnskabsloven eller de af Kommissionen vedtagne internationale regnskabsstandarder IFRS, skal gives i årsrapporten, men som det efter loven eller IFRS tillades virksomheden at offentliggøre andre steder som alternativ til offentliggørelse i årsrapporten, skal være tilgængelige for regnskabsbrugere senest samtidig med årsrapporten.

Dette anses også for at være gældende i dag, men af hensyn til retstilstandens klarhed foreslås det, at der i loven indsættes en udtrykkelig bestemmelse herom.

Bestemmelsen vil eksempelvis gælde for en redegørelse for samfundsansvar, som offentliggøres på virksomhedens hjemmeside, efter den foreslåede nye § 99 a (forslagets § 1, nr. 1).

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

Til § 3

Det er hensigten snarest at søge de grønlandske myndigheders tilslutning til, at loven sættes i kraft for Grønland, således at den regnskabsretlige retsenhed kan bevares.

Loven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da de færøske myndigheder har overtaget sagsområdet vedrørende årsregnskab pr. 1. januar 2008 i medfør af lov nr. 578 af 24. juni 2005 om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

1. Efter § 99 indsættes:

»§ 99 a. Store virksomheder skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. stk. 2-7: Ved virksomheders samfundsansvar forstås, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses i ledelsesberetningen.

Stk. 2. Redegørelsen skal indeholde oplysning om:

- 1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Stk. 3. Redegørelsen skal gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Virksomheden kan i stedet vælge at give redegørelsen

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten, jf. § 14, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 1. pkt., eller
- 2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, jf. stk. 4, 2. pkt.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar i en supplerende beretning til årsrapporten og revisors pligter i forhold til de oplysninger, som offentliggøres heri, jf. stk. 3, nr. 1. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter regler om offentliggørelse af redegørelsen for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside, herunder regler om virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, som offentliggøres på hjemmesiden, jf. stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne efter stk. 1 og 2 gives for koncernen som helhed.

Stk. 6. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis

- 1) modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1 og 2 for den samlede koncern, eller
- 2) modervirksomheden har udarbejdet en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer.

Stk. 7. En virksomhed, som har udarbejdet en fremskridtsrapport i forbindelse med tilslutning til FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, kan undlade at give de oplysninger, som er anført i stk. 1 og 2. Virksomheden skal oplyse i ledelsesberetningen, at den anvender denne undtagelse, og angive, hvor rapporten er offentlig tilgængelig.«

*Gældende formulering***§ 135, stk. 5**

Revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ikke ledelsesberetningen og de supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten, jf. § 2, stk. 1 og 2. Revisor skal dog afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte krav om revision af supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten for alle eller nogle af de virksomheder, som er omfattet af regnskabsklasse C og D.

§ 135 a. Kun statsautoriserede eller registrerede revisorer kan revidere årsregnskaber og koncernregnskaber, som er omfattet af revisionspligten i § 135, stk. 1, 1. pkt., og afgive en udtalelse om ledelsesberetningen, jf. § 135, stk. 5, 2. pkt.

Lovforslaget

2. I § 135, stk. 5, indsættes som 1. pkt.:

»Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsregnskabet eller koncernregnskabet, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v., hvortil der henvises i årsregnskabet eller koncernregnskabet, omfatter revisionspligten efter stk. 1, 1. pkt., de pågældende oplysninger i disse dokumenter m.v.«

3. I § 135, stk. 5, indsættes efter 2. pkt., som bliver 3. pkt.:

»2. og 3. pkt. finder anvendelse på oplysninger, der placeres i ledelsesberetningen, og på oplysninger, der efter denne lov eller regler, som er udstedt efter denne lov, alternativt offentliggøres andre steder, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.«

4. I § 135 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »ledelsesberetningen, jf. § 135, stk. 5, 2. pkt.« til: »ledelsesberetningen m.v., jf. § 135, stk. 5, 3. og 4. pkt.«

5. Efter § 149 indsættes før overskriften »Manglende eller for sen modtagelse af årsrapport eller undtagelseserklæring«:

»§ 149 a. Hvor det i lovgivningen er tilladt, at oplysninger, som skal gives i årsrapporten, alternativt kan placeres i andre dokumenter m.v. end årsrapporten, skal disse dokumenter m.v. være tilgængelige for regnskabsbrugerne på samme tidspunkt som årsrapporten.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Til lovforslag nr. L 5. Skriftlig fremsættelse (8. oktober 2008)

Økonomi- og Erhvervsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven (Redegørelse for samfundsansvar i større virksomheder)

(Lovforslag nr. L 5).

Formålet med lovforslaget er at tilskynde de største danske virksomheder, børsnoterede selskaber og statslige aktieselskaber til at forholde sig aktivt til deres samfundsansvar. Ved samfundsansvar forstås, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til bl.a. menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi. Lovforslaget er et initiativ i regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar og skal understøtte, at samfundsansvar bliver en international konkurrencefordel for dansk erhvervsliv, og at danske virksomheder og Danmark internationalt forbindes med ansvarlig vækst.

Ifølge lovforslaget skal virksomheden enten oplyse om sine politikker for samfundsansvar eller oplyse, at den ikke har sådanne politikker. Det vil fortsat være frivilligt, om virksomheden ønsker at arbejde med samfundsansvar. Hvis virksomheden oplyser om sine politikker for

samfundsansvar, skal den oplyse, hvordan politikkerne bliver omsat til handling, og hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar, samt evt. forventninger til arbejdet fremover. Virksomheden kan give oplysningerne i ledelsesberetningen, i en supplerende beretning til årsrapporten eller på virksomhedens hjemmeside. For virksomheder, der har tilsluttet sig FN's Global Compact eller FN's Principper for ansvarlige investeringer, er det tilstrækkeligt at henvise til en fremskridtsrapport udarbejdet i den forbindelse. Bæredygtighedsrapporter, grønne regnskaber o.l., kan ligeledes indgå i redegørelsen.

Ved udformningen af lovforslaget har der været lagt vægt på at begrænse de administrative byrder. Der er tilstræbt størst mulig fleksibilitet for virksomhederne mht. offentliggørelsesmåde.

Oplysningskravet omfatter store virksomheder i regnskabsklasse C og børsnoterede selskaber og statslige aktieselskaber i regnskabsklasse D, i alt ca. 1.100 virksomheder. Samme oplysningskrav indføres for institutionelle investorer, investeringsforeninger og finansielle virksomheder gennem bekendtgørelsesændringer.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2009.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne til dette, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.